

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Viléma Šetka a soudců Mgr. Martiny Andělové a JUDr. Martina Vícha ve věci

žalobkyně: **T. N. L.**, narozená dne „X“
bytem „X“
zastoupená advokátem Mgr. Petrem Václavkem
sídlem Opletalova 1417/25, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra – Komise pro rozhodování ve věcech pobytu
cizinců**, IČO 00007064
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4 - Nusle

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 26. 7. 2022, č. j. MV-108449-4/SO-2022

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyni se žalobou podanou u zdejšího soudu dne 26. 8. 2022 domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 7. 2022, č. j. MV-108449-4/SO-2022, jímž bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 12. 5. 2022, č. j. OAM-4486-73/TP-216, kterým byla podle ustanovení § 87k odst. 1 písm. f) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zamítnuta žádost o povolení k trvalému pobytu podaná podle ustanovení § 87h odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Ministerstvo vnitra v řízení posuzovalo, zda žalobkyně splňuje zákonné podmínky pro vydání požadovaného Shodu s prvopisem potvrzuje A. V.

pobytového oprávnění. K zamítnutí žádosti o trvalý pobyt došlo z toho důvodu, že žalobkyně odmítla v řízení vypovídat a její odmítnutí vypovídat se vztahovalo i k otázkám případného dopadu negativního rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně a jejích dětí.

2. V podané žalobě žalobkyně vytýkala správnímu orgánu nezákonné a současně nepřezkoumatelné rozhodnutí, neboť se žalovaný nevypořádal se všemi argumenty, které doprovázely a byly nastoleny v průběhu správního řízení. Podle žalobkyně správní orgán prvního stupně k otázce posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně a jejích dětí přistoupil formalisticky, se zjevným přesvědčením o tom, že napadené rozhodnutí již a priori nemůže představovat zásah do soukromého rodinného života a výsledek napadeného rozhodnutí musí být proto přiměřený. Žalovaný, (odvolací orgán) vycházel z prakticky identické a nezákonné úvahy, kdy podobně jako prvostupňový správní orgán poukázal na skutečnost, že k uvedenému stavu navíc přispěla sama žalobkyně svým neposkytnutím součinnosti při posledním výsledku. S odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 22. 7. 2021, sp. zn. 1 Azs 131/2021), týkající se předmětné věci namítala především, že v ČR žije dlouhodobě se svým synem, který je občanem ČR, a to od jeho narození, a tudíž nelze nepřiměřenost zásahu do soukromého rodinného práva vyloučit a je proto povinností žalovaného, aby se touto otázkou zabýval. Žalobkyně dále namítala, že nebyly zcela jednoznačně vypořádány veškeré její námitky uplatněné prostřednictvím právního zástupce, především v rámci vyžádané součinnosti (vyjádření ze dne 4. 2. 2022), ve kterém zcela konkrétně žalobkyně poukázala na to, v čem spatřuje nepřiměřenost eventuálního zamítavého rozhodnutí, a tuto nepřiměřenost žalobkyně prostřednictvím svého právního zástupce konkrétně vyargumentovala. Za nesprávný závěr žalovaného považuje, že rodinný a soukromý život žalobkyně nemůže být nepřiměřeně zasažen již s ohledem na dosavadní platnost současného pobytového oprávnění (přechodný pobyt). Udělení povolení k trvalému pobytu je pro žalobkyni (stejně pro občany třetích zemí) zcela nezanedbatelným a naprosto předělovým faktorem, neboť cizinec je v případě jeho udělení postaven do zcela odlišného, privilegovaného postavení vůči cizincům pobývajícím na území České republiky na základě pobytu přechodného charakteru. Dále žalobkyně poukázala na otázku zajištění nejlepšího zájmu jejích nezletilých dětí s tím, že případ žalobkyně a jejího staršího nezletilého syna, který je státním občanem České republiky se stává žalobkyně fakticky nevyhostitelnou osobou. Nejlepší zájem nezletilých dětí se, zejména staršího syna žalobkyně, tak v rozhodování správních orgánů nebyl zohledněn a napadené rozhodnutí ve svém důsledku je tak v rozporu se závazky plynoucí pro Českou republiku z čl. 8 Evropské úmluvy o lidských právech a čl. 3 Úmluvy o právech dítěte. Žalobkyně dále zpochybňuje zjištěný skutkový stav ze strany žalovaného založený na tom, že žalobkyně odmítala odpovědět na otázky položené v průběhu výslechu, v důsledku čehož podle závěrů žalovaného prvostupňový správní orgán ani nemohl zjistit panující skutkový stav pro účely samotného posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života účastnice. Takové závěry považuje žalobkyně za nesprávné, a navíc bez opory ve spisovém materiálu. Žalobkyni nelze vytýkat pasivitu, reagovala na výzvy správního orgánu, přičemž o ekonomické stránce, vlastnictví nemovitostí či celkové délce pobytu na území ČR měly správní orgány informace z vlastní databáze a úřední činnosti. Ačkoliv správní řízení o pobytovém oprávnění je návrhové, řízení o žádosti žalobkyně nezbavuje správní orgán přičinit se i z vlastní pozice o zjištění skutkového stavu, o němž by neměly být důvodné pochybnosti. Tuto zásadu žalobkyně akcentuje zejména s ohledem na zájem nezletilých dětí a zdůrazňuje s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu (rozhodnutí ze dne

Shodu s prvopisem potvrzuje A. V.

25. 3. 2022, č. j. 4 Azs 443/2019-36), že v případech, kdy je „ve hře“ zájem nezletilého dítěte, v takové situaci musí být aktivita správních orgánů při zjišťování skutkových okolností, tj. rodinných poměrů cizince (žadatele), daleko větší, a to bez ohledu na to, že účelem žádosti o pobytové oprávnění není sloučení rodiny. Dále uvedla, že v případě mladšího nezletilého syna a jeho pobytového oprávnění byla podána žádost o povolení k dlouhodobému pobytu na zastupitelském úřadu a současně bylo povoleno upuštění od osobního podání žádosti na zastupitelském úřadě, a to s ohledem na soukromé a rodinné zájmy nezletilého syna žalobkyně, který s ní žije. V případě výsledku žalobkyně, druhého již v pořadí, namítala, že jde pro její osobu o objektivně stresující záležitost, českým jazykem mluví velmi málo, a tím je dodatečně prohloubeno vzájemné nepochopení správního orgánu i žalobkyně. Žalobkyně tak má již z uvedeného řízení a kontaktu se správním orgánem objektivní strach. V takové situaci musel zakročit její zmocněný zástupce, který v průběhu výsledku osvětlil důvod, pro který žalobkyně využila svého práva nevypovídat. Žalobkyně navrhla, aby s ohledem na uvedené skutečnosti krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu správnímu řízení.

3. Žalovaný k výzvě soudu předložil správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhl zamítnutí žaloby pro nedůvodnost. Uvedl, že skutkový stav a průběh správního řízení od podání žádosti do vydání pravomocného rozhodnutí je dostatečně popsán v napadeném rozhodnutí a námitky, které žalobkyně v žalobě uvedla, byly již předmětem odvolacího řízení. Obě správní rozhodnutí splňují všechny zákonné požadavky a žalovaný přezkoumatelným způsobem zdůvodnil, jak se s námitkami žalobkyně uvedenými v odvolání vypořádal. K námitce, že žalovaný nesprávně posoudil přiměřenost napadeného rozhodnutí uvedl, že postupoval v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu a odkázal na rozsudek sp. zn. 10 Azs 278/2018, ze kterého vyplývá, že čl. 8 Úmluvy je přímo aplikovatelný a má přednost před zákonem. To pro správní orgán znamená, že pokud stěžovatel vnese konkrétní námitku nepřiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života a porušení čl. 8 Úmluvy, musí se s ní správní orgán vypořádat bez ohledu na to, zda zákon o pobytu cizinců v daném řízení vyžaduje posouzení přiměřenosti podle § 174a zákona o pobytu cizinců. Ze správního spisu ovšem vyplývá, že stěžovatel ve správním řízení nevnesl konkrétní námitky nepřiměřenosti dopadu rozhodnutí na svůj soukromí nebo rodinný život. Proto správní orgány nebyly povinny zkoumat přiměřenost dopadů rozhodnutí nad rámec stanovený zákonem o pobytu cizinců.
4. Krajský soud shledal, že jsou splněny podmínky řízení, žaloba je přípustná, byla podána včas a osobu oprávněnou, přičemž nebyla zjištěna žádná vada, k níž by byl soud povinen přihlédnout z úřední povinnosti. Po přezkoumání skutkového a právního stavu věci dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
5. Z obsahu správního spisu bylo zjištěno, žalobkyně dne 24. 3. 2016 podala žádost o povolení k trvalému pobytu na území ČR dle § 87h odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, neboť žalobkyně má staršího syna narozeného „X“, který je občanem České republiky, dle údajů v rodném listě je jako otec zapsán „X“, narozen „X“. Ve věci žádosti žalobkyně bylo opakovaně správními orgány rozhodováno a v důsledku rozhodnutí správního odvolacího orgánu, či Nejvyššího správního soudu, byla tato rozhodnutí rušena. Dle aktuálního vývoje dne 20. 1. 2022 byla ministerstvem vnitra žalobkyně vyzvána k předložení dokladů ze kterých bude zřejmé, jaký nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života odvolatelce nastane v případě nevyhovění žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu. Současně byla vyzvána k předložení platného cestovního dokladu, dokladu o zajištění ubytování na území, dokladu prokazujícího, že žalobkyně je rodinným příslušníkem občana

EU. Dne 31. 1. 2022 ministerstvo vnitra obdrželo rodný list nezletilého syna (občana ČR), osvědčení o státním občanství dítěte, cestovní doklad žalobkyně a výpis z katastru nemovitostí o vlastnictví nemovitosti ze strany žalobkyně. Dne 4. 2. 2022 žalobkyně učinila vyjádření k otázce nepřiměřenosti rozhodnutí do soukromého a rodinného života, uvedla, že na území ČR pobývá již přes 15 let, má silné sociální, ekonomické, a především rodinné vazby. Je výlučně pečující matkou dvou nezletilých dětí, přičemž starší ze synů je občanem České republiky. Odvolatelka je fakticky nevyhostitelnou osobou, tato skutečnost vyplývá z čl. 14 odst. 4 Listiny základních práv a svobod a rovněž z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu. Nezletilé děti v ČR prožily celý život, navštěvují zde školu a mají zde veškeré sociální a rodinné zázemí. Dne 22. 3. 2022 proběhl výslech navrhovatelky, dle protokolu za přítomnosti zástupce (advokáta) a tlumočníka. Žalobkyně byla poučena, že odmítnutí výpovědi nebo uvedení nepravdivých skutečností je důvodem pro zamítnutí žádosti, potvrdila, že poučení rozuměla a následně jí byly položeny otázky se zaměřením na vztah k otci dítěte, a to s ohledem na možný účelový zápis otce do rodného listu syna žalobkyně. Ostatně toto šetření bylo prvotním důvodem pro předcházející výslech žalobkyně, který se uskutečnil dne 7. 7. 2016. Další okruh otázek byl zaměřen do oblasti soukromého, rodinného života žalobkyně včetně dětí, zdravotního stavu, sociální, kulturní a náboženské a ekonomické integrace. Odvolatelka výslovně uvedla, že na žádnou otázku nebude odpovídat. Dne 12. 5. 2022 vydalo ministerstvo vnitra rozhodnutí č. j. OAM-4486-73/TP-216, kterým žádost odvolatelky zamítlo dle § 87k odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců (ve znění účinném do 14. 8. 2017) a k podanému odvolání žalobkyně odvolací orgán - Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců rozhodnutím ze dne 26. 7. 2022, č. j. MV-108449-4/SO-2022 odvolání žalobkyně zamítl a napadené rozhodnutí ministerstva vnitra bylo potvrzeno.

6. Podle §87h odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců (ve znění účinném do 14. 8. 2017), ministerstvo vydá rodinnému příslušníkovi občana Evropské unie na jeho žádost povolení k trvalému pobytu po 2 letech jeho nepřetržitého přechodného pobytu na území, pokud je nejméně 1 rok rodinným příslušníkem státního občana České republiky, který je na území přihlášen k trvalému pobyt, nebo rodinným příslušníkem občana jiného členského státu Evropské unie, kterému bylo vydáno povolení k trvalému pobytu na území.
7. Podle § 87k odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců (ve znění účinném do 14. 8. 2017) ministerstvo žádost o povolení k trvalému pobytu zamítne, jestliže se žadatel bez vážného důvodu nedostaví k výslechu (§ 169 odst. 2), odmítne vypovídat nebo ve výpovědi uvede nepravdivé skutečnosti.
8. Podle § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců (ve znění účinném do 14. 8. 2017) správní orgán oprávněn vyslechnou účastníka řízení, je-li to nezbytné pro zjištění skutečného stavu věci, zejména pro posouzení, zda se nejedná o obcházení tohoto zákona cizincem s cílem získat oprávnění k pobytu na území, zejména zda účelově neuzavřel manželství, nebo zda jeho účelově prohlášeným souhlasem nebylo určeno otcovství. Účastník řízení je povinen vypovídat pravdivě a nesmí nic zamlčet. Správní orgán účastníka řízení před výslechem poučí o důsledcích odmítnutí výpovědi a nepravdivé nebo neúplné výpovědi.
9. Potřeba opětovného výslechu žalobkyně vyplývá z podezření správního orgánu na možný účelový zápis otce do rodného listu syna žalobkyně. Součástí spisového materiálu je výpis z registru obyvatel, ze kterého vyplývá, že otec staršího nezletilého syna žalobkyně je zapsán jako otec rovněž u více dětí vietnamského jména. Jedná se tak o ověření důvodných pochybností správního orgánu o údajích uváděných žalobkyní, a tyto pochybnosti zakládají podezření, že došlo k obcházení zákona o pobytu cizinců za účelem získání pobytového

Shodu s prvopisem potvrzuje A. V.

oprávnění. Dle protokolu o výsledku ze dne 22. 3. 2022 byli kromě žalobkyně a pracovníka ministerstva přítomni rovněž tlumočník a právní zástupce žalobkyně. Žalobkyně byla poučena, že je povinna vypovídat pravdivě, nesmí nic zamlčet, současně o právu odepřít výpověď, pokud by takovouto výpovědí způsobila sobě nebo osobě blízké nebezpečí stíhání pro trestný čin nebo správní delikt. Žalobkyně výslovně uvedla, že danému poučení rozumí, na následující otázky týkající se pobytu a důvodu přicestování však uvedla, že nebude na to odpovídat. Byla proto poučena opakovaně a následovala sada otázek týkajících se otce jejího syna včetně vztahu s tímto mužem. Na sérii otázek tohoto zaměření žalobkyně odpovídala stejným způsobem „na to nebudu odpovídat“. Dalším účelem tohoto výsledku bylo ze strany správního orgánu zjistit, jaký dopad může mít případné zamítavé rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně včetně dětí. Další okruh otázek se tedy vztahoval k běžným záležitostem života jako je podnikání, bydlení, lékařská péče, školní docházka dětí, včetně jejich lékařské péče. Rovněž i k této sadě otázek se žalobkyně vyjádřila pouze tak, že „na to nebude odpovídat“. V závěru výsledku žalobkyně neuvedla důvod, proč nechce odpovídat, pouze její zástupce uvedl, že tím důvodem je to, aby se žadatelka nevystavila trestnímu stíhání. K odmítnutí odpovídat na otázky správní orgán, dovodil, že ve smyslu zákona o přestupcích nelze přestupek projednat poté, co od jeho spáchání uplynul 1 rok. Tedy obecně po uplynutí této doby již nebezpečí stíhání pro přestupek nehrozí a neodůvodňovalo by odmítnutí výpovědi. V případě, že by žalobkyni hrozilo trestní stíhání pro trestný čin dle § 341 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákona, napomáhání neoprávněnému pobytu na území republiky, podle závěru správního orgánu je promlčecí doba pro uvedený trestný čin 3 roky, v ojedinělých případech 5 let. Správní orgán tak zjistil, že pokud žalobkyně odmítla vypovědět na otázky správního orgánu kladených při výsledku ve věci žádosti o povolení k trvalému pobytu, učinila tak nedůvodně.

10. Žalobkyně na výzvu správního orgánu k otázce nepříznivých dopadů zamítavého rozhodnutí do rodinného a osobního života uvedla, že na území České republiky pobývá více jak 15 let, má zde mimořádně silné ekonomické, sociální a rodinné vazby. Je výlučně pečující matkou dvou nezletilých dětí, přičemž starší syn je současně státním občanem České republiky. Otázky pokládané správním orgánem v průběhu výsledku žalobkyně měly za účel rozvést tuto stručnou argumentaci žalobkyně v podrobnější informace a cílem správního orgánu bylo objasnit řadu otázek od zdravotního stavu přes výkon pracovní činnosti po kulturní, společenské i náboženské vazby. Nelze proto souhlasit s žalobní argumentací, že správní orgány rezignovaly na činnost, která měla objasnit řadu otázek vztahujících se k negativnímu dopadu na rodinný a osobní život žalobkyně včetně jejich dětí. Žalobkyně kromě stručné argumentace o těchto dopadech doložila správnímu orgánu výpis z katastru nemovitostí o vlastnictví nemovitosti, rodné listy dětí a doklad o žádosti mladšího nezletilého syna o povolení k pobytu s tím, že žádost není potřeba podávat osobně u zastupitelského úřadu. Z rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a rovněž odvolacího správního orgánu není jakkoliv zřejmé, že by tyto subjekty automaticky předpokládaly, že v případě žalobkyně a její rodiny nevyhovující rozhodnutí o její žádosti nebude mít dopad do osobního a rodinného života. Procesní postup a přístup správního orgánu dle obsahu spisu tomu nenasvědčuje. Jak již žalovaný ve shodě se správním orgánem prvního stupně konstatoval, z ničeho nevyplývá, že by zamítnutí žádosti žalobkyně mělo vést k zastavení či narušení nejlepších zájmů a rozvoje jejich dětí, neboť starší syn je občanem České republiky. V nejlepším zájmu tohoto dítěte je setrvat na území a vzhledem k jeho věku pokračovat ve výuce, což nebude žádným způsobem ohroženo. V případě mladšího syna bylo zjištěno, že byla podána žádost o dlouhodobý pobyt na území ČR a v případě, že mu bude povolen, bude moci žít společně s žalobkyní, kdy v jejím případě není zamítnutím

Shodu s prvopisem potvrzuje A. V.

žádosti zakázán další pobyt na území, který má na základě jiného pobytového oprávnění. Lze proto uzavřít, že postup správních orgánů není v rozporu s Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a rovněž Úmluvou o právech dítěte. Nelze rovněž vytýkat rozhodnutí žalovaného ve spojení s rozhodnutím ministerstva nepřezkoumatelnost či nezákonnost.

11. S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl. Správní orgány rozhodovaly na základě dostatečně zjištěného stavu věci a napadené rozhodnutí není nepřezkoumatelné ani nezákonné.
12. O nákladech řízení bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s. ř. s., dle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl úspěch žalovaný správní orgán, náhradu nákladu řízení nežádal, a proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladu řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 18. prosince 2023

JUDr. Vilém Šetek v. r.
předseda senátu